

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **K. M.**, narozený dne x
státní příslušností x
zastoupený Mgr. Tomášem Císařem, advokátem
sídlem Vinohradská 22, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2023 č. j. CPR-10395-4/ČJ-2023-930310-V233

takto:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 17. 4. 2023 č. j. CPR-10395-4/ČJ-2023-930310-V233 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10 200 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Tomáše Císaře, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí, kterým bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“),

zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán prvního stupně“) č. j. KRPA-165896-25/ČJ-2022-000022-SV ze dne 3. 2. 2023. Tímto rozhodnutím bylo žalobci podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 18 měsíců. Počátek doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byl stanoven v souladu s ust. § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy uplyne stanovená doba k vycestování. Současně byla podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovena doba k vycestování z území členských států Evropské unie do 20 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

2. Žalobce v žalobě namítal, že správní orgány nezjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, ve smyslu ust. § 3 zákona č. 500/1999 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), když důkladně zjistily skutečnosti svědčící v neprospěch žalobce, ale nezjišťovaly skutečnosti svědčící v jeho prospěch v souladu s ust. § 50 odst. 3 správního řádu. Žalovaný rovněž nedbal, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem řešeného případu a byly šetřeny oprávněné zájmy osob, tj. v tomto případě žalobce, čímž došlo i k porušení ust. § 2 odst. 3, 4 správního řádu.
3. Žalobce zdůraznil, že napadené rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně neobsahují konkrétní a individualizované odůvodnění délky zákazu pobytu v členských státech Evropské unie, což způsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Žalobce měl za to, že s ohledem na časové souvislosti se v jeho případě jedná o osobu, která pobývala v Evropské unii pouze cca 9 dní bez víza. Poukázal na to, že v obdobných případech správní orgány ukládají správní vyhoštění na dobu maximálně jednoho roku a že uložených 18 měsíců zákazu pobytu naprosto neodpovídá obdobným případům.
4. Žalobce byl přesvědčen o nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí, pokud jde o uložené opatření. Jak samotná forma uloženého opatření, tak délka správního vyhoštění byla dle jeho názoru vyměřena zcela nepřiměřeně a neadekvátně okolnostem případu a odporuje základním zásadám činnosti správních orgánů, především pokud jde o zásady proporcionality a právní jistoty. Žalobce zdůraznil, že je bezúhonnou osobu a jde jen o excesivní jednání. Je nutno vážit následky, které má uložené správní vyhoštění pro život cizince a jeho možnost cestovat po území společenství i do budoucna, a volit řešení, které těmto okolnostem odpovídá nejlépe a při co možná nejmenší míře zásahu do práv postižené osoby. V tomto ohledu je nutno vnímat zásadní stigma, které ulpívá na cizinci postiženém správním vyhoštěním, a problémy, které mu způsobí do budoucího života. Použitá argumentace a odůvodnění námitek proti nepřiměřenosti a důvodnosti délky vyhoštění je zcela nepřipadná, nezákonná a nelogická. Žalobce proto považuje v tomto směru obě rozhodnutí správních orgánů za nepřezkoumatelná.
5. Žalobce rovněž konstatoval, že správní orgán nedostatečně posoudil přiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění, pokud jde o zásah do jeho soukromého života, což je v rozporu se základními zásadami činnosti správních orgánů a příslušnými ustanoveními zákona o pobytu cizinců. Prvoinstanční orgán ve svém rozhodnutí sice uvádí hlediska nastíněná ust. § 174a zákona o pobytu cizinců, avšak prakticky se nijak nevypořádává s možnými důsledky rozhodnutí o správním vyhoštění pro budoucí život

žalobce. Podle žalobce provedené rozhodnutí je čistě formalistické, nijak nepokrývá konkrétní situaci a v podstatě jenom paušálně prochází jednotlivé regulativy. Správní orgán pak zákonné podmínky neváže k situaci a nezohledňuje dostatečně specifika celého případu, což je v rozporu se zákonem i zaběhlou praxí.

6. Měl za to, že je potvrzeno i soudní praxí, že přiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění není možné stavět na skutečnosti, že cizinec má na území své původní vlasti zázemí a má se tedy kam vrátit, respektive tato skutečnost nemůže být jediný kritériem posouzení přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění. Přitom právě tento argument používá správní orgán ke zdůvodnění přiměřenosti daného rozhodnutí. Na takové rozhodnutí je pak nutno nahlížet jako na nepřezkoumatelné s ohledem na nedostatek důvodů, o které se takové rozhodnutí opírá, když není řádně zjišťován skutkový stav.
7. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě reagoval na veškeré žalobní námitky, se kterými nesouhlasil a dále odkázal na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a napadeného rozhodnutí, kde bylo plně reagováno na argumentaci žalobce. Ve svém postupu neshledal pochybení a navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.
8. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [ust. § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
9. Při jednání konaném před zdejším soudem dne 20. 6. 2023 právní zástupce žalobce setrval na svých právních názorech a procesních stanoviscích, žalovaný se z neúčasti při jednání omluvil.
10. Správní spis obsahuje pro danou věc tyto podstatné dokumenty: úřední záznam č. j. KRPA-165896-1/ČJ-2022-000022 ze dne 18. 5. 2022, protokol o výsledku účastníka správního řízení č. j. KRPA-165896-12/ČJ-2022-000022 ze dne 18. 5. 2022, rozhodnutí správního orgánu prvního stupně č. j. KRPA-165896-25/ČJ-2022-000022-SV ze dne 3. 2. 2023, odvolání žalobce ze dne 13. 2. 2023, žalobou napadené rozhodnutí č. j. CPR-10395-4/ČJ-2023-930310-V233 ze dne 17. 4. 2023.
11. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce se dne 18. 5. 2022 dobrovolně dostavil na cizineckou policii k legalizaci svého pobytu. K prokázání totožnosti předložil platný cestovní doklad Uzbekistánu č. FA2791354, podle kterého byl ztotožněn.
12. Žalobce do protokolu o výsledku účastníka řízení sepsaného dne 18. 5. 2023 uvedl, že přicestoval letecky do Rigy dne 9. 5. 2022. Účelem jeho cesty byla práce v Polsku. Z Rigy cestoval autobusem do Prahy. Během cesty byl polskou policií odvezen na služebnu, kde podepsal dokument, ale nevěděl, o co se jedná. Bylo mu sděleno, že má odcestovat z Polska, ale nebyl mu sdělen důvod. Do Prahy přijel žalobce na návštěvu za bratrem, následně měl v úmyslu cestovat do Polska a pracovat tam. Nevěděl, proč mu bylo zneplatněno vízum. Dále uvedl, že je ženatý a má jedno dítě, rodina žije v Uzbekistánu. Ve vycestování do Uzbekistánu mu nic nebrání, má tam zázemí.
13. Správní orgán prvního stupně se dále dotázal na osobu žalobce u státních orgánů Polska, kdy bylo zjištěno, že dne 10. 5. 2022 příslušníci pracoviště hraniční stráže Klodzko zneplatnili vízum č. x vydané žalobci za účelem zaměstnání a rovněž bylo rozhodnuto o vyhoštění

žalobce a zákazu vstupu na území Polska a jiných států Evropské unie na dobu 6 měsíců, termín dobrovolného opuštění Polska byl stanoven na 15 dnů.

14. Dne 3. 2. 2023 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí č. j. KRPA-165896-25/ČJ-2022-000022-SV, kterým podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců uložil žalobci správní vyhoštění na dobu 18 měsíců. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 13. 2. 2023 odvolání, které žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.
15. Soud posoudil předmětnou věc následovně:
16. Podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.*
17. Podle ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců *rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.*
18. Podle ust. § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
19. K námitce žalobce, že správní orgány náležitě nezjistily skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, Městský soud v Praze uvádí, že za účelem zjištění skutečného stavu věci správní orgány shromáždily potřebné podklady, zejména provedly výslech žalobce a zajistily kopie dokladů žalobce a dotázaly se na řízení, které s žalobcem proběhlo v Polsku. Žalobci bylo umožněno uvést všechny podstatné informace týkající se okolností jeho cesty do České republiky a realizace jeho soukromého a rodinného života jak na území České republiky, tak na území Uzbekistánu.
20. V průběhu správního řízení bylo spisovým materiálem prokázáno, že žalobce pobýval na území České republiky neoprávněně, a to ode dne 10. 5. 2022 do dne 18. 5. 2022. Městský soud v Praze s tímto určením doby nelegálního pobytu žalobce souhlasí. Soud má za to, že správní orgány postupovaly správně, když žalobci uložily správní vyhoštění podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců. Podmínkou pro uložení správního vyhoštění podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců je skutečnost, že cizinec na území České republiky pobývá bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn. Tato podmínka byla v posuzovaném případě naplněna.
21. Správní orgány dále nedospěly k závěru, že by uložení správního vyhoštění bylo nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života žalobce. Městský soud v Praze se s posouzením žalovaného ztotožňuje a upozorňuje na to, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti prokazující nepřiměřený zásah. Není tedy pochyb o tom, že správní vyhoštění žalobce nebude nepřiměřeným zásahem do jeho soukromého a rodinného života. Podmínky

pro uložení povinnosti opustit území členských států Evropské unie podle ust. § 50a zákona o pobytu cizinců tak nebyly v daném případě splněny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2019 č. j. 8 Azs 262/2018-40).

22. Městský soud v Praze dále poukazuje na to, že na institut správního vyhoštění nelze pohlížet jako na opatření sankční povahy. K tomuto zdejší soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2017 č. j. 9 Azs 176/2017-26: *„Správní vyhoštění je zákonem definováno jako ukončení pobytu cizince na území, které je spojeno se stanovením doby vycestování z území a doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území. Správní vyhoštění je svým obsahem rozhodnutím nikoli sankční povahy, ale správním rozhodnutím, které obsahově vyjadřuje zájem státu na tom, aby se jím dotčený cizinec na území státu nezdržoval. Uvedený zákaz pobytu není sankcí, ale preventivním správním opatřením, který nesleduje represivní účel. Ke zcela shodným závěrům dospěl i Evropský soud pro lidská práva ve věci Maaouia proti Francii (RoESLP 2000, 6; 267), kde výslovně uvedl, že rozhodnutí týkající se vstupu, pobytu a vyhoštění cizinců nedávají vzniknout sporu o občanská práva nebo závazky stěžovatele ani v nich nejde o oprávněnost trestního obvinění proti němu ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Skutečnost, že je přijato (pozn. případně i v rámci trestního řízení), nemůže změnit jeho preventivní podstatu. Samotné rozhodnutí policejního orgánu o správním vyhoštění nelze proto považovat za potrestání ve smyslu čl. 6, 7 Úmluvy a čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě, protože jde o pořádkové opatření, jehož účel je preventivní a nikoli represivní.“*
23. Soud konstatuje, že je na uvážení správního orgánu, jak dlouhou dobu, s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu, pro správní vyhoštění v rámci zákonného rozpětí stanoví. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 12. 2016, č. j. 10 Azs 181/2016 - 41, uvedl, že: *„Otázka stanovení doby, po kterou není umožněn cizinci vstup na území, je plně v diskreční pravomoci správního orgánu. Závisí-li rozhodnutí správního orgánu na správním uvážení, soudy ve správním soudnictví přezkoumávají pouze to, zda správní orgán při svém rozhodování nepřekročil meze správního uvážení, tj. „samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem“ (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, čj. 3 Azs 12/2003 - 38). Úkolem soudu tedy není nahradit správní orgán v jeho kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 A 139/2002 - 46).“*
24. Soud dále podotýká, že jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2020, č. j. 1 Azs 164/2020-24, správní vyhoštění je důvodně ukládáno i v případech, kdy se cizinec dobrovolně správnímu orgánu nahlásí a spolupracuje s ním: *“Soud uvádí, že za důvodné pro vedení řízení o správním vyhoštění pravidelně považuje i neoprávněný pobyt na území v řádu dnů. Lze poukázat na rozhodnutí vydaná v obdobných situacích, kdy se cizinci (též z Uzbekistánu), kteří ke vstupu na území Evropské unie využili krátkodobých schengenských víz, dobrovolně přihlásili u správního orgánu a sdělili svůj záměr dobrovolně z České republiky vycestovat a jednalo se o první porušení předpisů v oblasti pobytu cizinců (srov. např. rozsudek ze dne 6. 3. 2019, č. j. 8 Azs 262/2018 - 40, či ze dne 11. 10. 2018, č. j. 7 Azs 98/2018 - 27, a ze dne 27. 9. 2018, č. j. 3 Azs 304/2017 - 34, a další). Soud v těchto rozsudcích dopěl k jednoznačnému závěru, že podmínky pro rozhodnutí o správním vyhoštění byly naplněny. Konstatoval mimo jiné, že „[u]vedená tvrzení a přístup žalobce, v kontextu množících se případů občanů Uzbekistánu, zneužívajících krátkodobá schengenská víza v podstatě identickým způsobem, proto dostatečně odůvodňují závěr správních orgánů o úmyslném obcházení zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelce*

lze tedy dát za pravdu, že uložení správního vyhoštění je plně odpovídající jednání žalobce a nepředstavuje nepřiměřený zásah do práv žalobce.“

25. Městský soud v Praze však shledal, že správní orgán prvního stupně i žalovaný v posuzovaném případě zcela v rozporu se svou ustálenou praxí nehodnotili skutečnosti hovořící ve prospěch žalobce, neboť uzavřeli, že se dle jejich závěru nejedná o polehčující okolnosti, ale o samozřejmý společenský standard. Žalovaný také uvedl, že argumenty, které žalobce sdělil v odvolání, jako polehčující okolnosti, nemohou mít vliv na dobu uložení správního vyhoštění. S daným odůvodněním se však zdejší soud nemohl ztotožnit. Zprvve takovéto rozhodnutí správních orgánů porušuje ust. § 2 odst. 4 správního řádu, podle něhož správní orgán dbá o to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Zdejšímu soudu je z jeho činnosti známo (např. řízení vedené pod sp. zn. 13 A 17/2021 či sp. zn. 19 A 24/2022), že oba správní orgány dlouhodobě v obdobných případech zohledňují jako polehčující okolnosti např. bezúhonnost žalobců, spolupráci se správními orgány a dobrovolné dostavení se na útvar cizinecké policie k řešení nelegálního pobytu. V posuzovaném případě tak postup správních orgánů zakládá porušení ust. § 2 odst. 4 správního řádu, neboť vede ke vzniku nedůvodných rozdílů mezi případem žalobce a ustálenou praxí správních orgánů. Zadruhé je z ustálené judikatury zřejmé, že právě skutečnosti uváděné žalobcem (bezúhonnost, spolupráce se správními orgány a dobrovolné dostavení se na útvar cizinecké policie k řešení nelegálního pobytu) jsou soudní praxí dlouhodobě považovány za polehčující okolnosti. Zákon o pobytu cizinců sice neposkytuje výčet polehčujících okolností, dle soudu lze však uplatnit analogicky některé z polehčujících okolností, které uvádí zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník v ust. § 41, a to např. polehčující okolnosti, že pachatel „svůj trestný čin sám oznámil úřadům“ nebo „vedl před spácháním trestného činu řádný život“. Uvedené polehčující okolnosti jsou takřka shodné s polehčujícími okolnostmi, jejichž zohlednění se domáhal žalobce. Dle soudu tak bylo nutné polehčující okolnosti, na které žalobce poukazoval v odvolání vyhodnotit a posoudit, zda stanovená délka doby správního vyhoštění žalobce v rozsahu 18 měsíců je s přihlédnutím ke všem individuálním skutečnostem adekvátní. Z uvedených důvodů Městský soud v Praze musel přistoupit ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. Dále tedy bude na správních orgánech, aby v novém rozhodnutí zohlednily všechny polehčující okolnosti a následně vyhodnotily, zda i tak bude možné považovat dobu správního vyhoštění na dobu 18 měsíců za přiměřenou.
26. Z výše uvedených důvodů soud zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost dle ust. § 78 odst. 1 s. ř. s. a současně dle ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku dle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s.
27. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. Náklady řízení představují náklady zastoupení žalobce advokátem. Náklady právního zastoupení činí za 3 úkony právní služby (převzetí zastoupení, podání žaloby, účast při jednání) a 3 100 Kč dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhl. č. 177/1996 Sb. a za 3x režijní paušál a 300 Kč dle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. částku 10 200 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 20. června 2023

JUDr. Marcela Rousková
samosoudkyně